

คำสั่ง

ที่ พร ๐๐๒๓.๓ / ว ๗/๕๐

ศาลากลางจังหวัดแพร่

ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๕๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๔/ว ๕๘๘

ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แจ้งการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ และกำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ และเพื่อเป็นการบูรณาการประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยแล้ง ทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังเกิดภัย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดจึงขอให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในการดำเนินการขอให้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ประชาชน สถานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และเทศบาลเมืองแพร่ ขอให้ดำเนินการตามแนวทางข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายไชยดี อมรวัฒน์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร ๐-๕๔๕๓-๕๑๑๙ ต่อ ๓๐๓

๐๖
๒๐๖

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๕๘๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

วท กุมภาพันธุ์ ๒๕๖๒

เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งปี ๒๕๖๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐
๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๒๔ /ว ๙๒๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบรายงานสถานการณ์ภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับแจ้งจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยว่า ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอป.จ.) เตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งปี ๒๕๖๒ และขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งหน่วยงานในสังกัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการบูรณาการประสานการปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากปัญหาภัยแล้ง ดังนี้

๑. การเตรียมการก่อนเกิดภัย

๑.๑ สํารวจและจัดทำบัญชีข้อมูลทั่วไป ข้อมูลสภาพพื้นที่เสี่ยงภัย ข้อมูลแหล่งกักเก็บกักน้ำและข้อมูลเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น รถยนต์บรรทุกน้ำ รถยนต์ดับเพลิง เครื่องมือดับเพลิง เครื่องสูบน้ำ ทั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการและเอกชนในพื้นที่เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลสำหรับใช้ประโยชน์ในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนต่อไป

๑.๒ จัดทำ ซ่อมแซมหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ ภาชนะเก็บน้ำ ฝายต้นน้ำลำธาร (Check Dam) เพื่อกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง และสำหรับการป้องกันและระงับอัคคีภัย ตลอดจนการจัดการจัดการรถยนต์บรรทุกน้ำ รถดับเพลิง เครื่องดับเพลิงแบบหาลบ และอุปกรณ์กู้ชีพกู้ภัยให้กับศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ทีมกู้ภัย (One Tambon One Search and Rescue Team : OTOS) ใช้ปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งการขจัดสิ่งกีดขวางการระบายน้ำ เช่น การขุดลอกท่อระบายน้ำการกำจัดวัชพืช และผักตบชวาในแม่น้ำลำคลองหรือแหล่งน้ำ และจัดหาพื้นที่รองรับน้ำ (แก้มลิง) เพื่อกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง

๑.๓ พิจารณาดังงบบประมาณรายจ่าย งบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ให้เพียงพอต่อการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น

๑.๔ ประสานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยหรือไฟฟ้า และแผนการแจกจ่ายน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัย

โดยให้...

โดยให้บูรณาการเครื่องมือเครื่องใช้ บุคลากร และวิธีการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีการซักซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยหรือไฟฟ้า ที่ได้จัดทำไว้แล้วตามความจำเป็นและสมควร เพื่อให้เกิดทักษะและความคล่องตัวในการปฏิบัติและมอบหมายให้ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงที โดยการให้มีอาสาสมัครเตือนภัยประจำชุมชน "มิสเตอร์เตือนภัย" เพื่อติดตามสอดส่องสิ่งทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย แล้วจัดหาเครื่องหมายอาณัติสัญญาณแจ้งเตือนภัยรวมทั้งอุปกรณ์ดับเพลิง ให้พร้อมและเพียงพอแก่การระงับเหตุ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ฝึกอบรมจัดตั้งทีมกู้ภัยเป็นหน่วยเผชิญเหตุเบื้องต้น ขอให้เร่งรัดดำเนินการตามนโยบายและขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีทีมกู้ภัยเป็นหน่วยเผชิญเหตุเบื้องต้น อยู่ในกำกับการกำกับดูแลของศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สำหรับการแจกจ่ายน้ำ ขอให้ส่งใช้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนรับผิดชอบประจำจุดแจกจ่ายน้ำกลางประจำหมู่บ้านด้วย

๑.๕ ติดตามสภาพอากาศ น้ำฝน ระดับน้ำในแม่น้ำ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ หรือระดับน้ำทะเลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากมีแนวโน้มว่าจะประสบภัย ให้จัดตั้งศูนย์เตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันที่อาจเกิดขึ้นตามความจำเป็นและเหมาะสม และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยได้เตรียมรับสถานการณ์และแผนการดำเนินการของส่วนราชการต่าง ๆ เช่น แผนการจัดหาน้ำ แผนการเพาะปลูกพืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งรับทราบแนวทางปฏิบัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๖ ณรงค์ให้ประชาชนสำรองน้ำไว้ใช้ให้เพียงพอตลอดช่วงฤดูแล้ง การใช้น้ำอย่างประหยัด ดำเนินการตามแผนเพาะปลูก การป้องกันและระงับวัชพืชมิให้เกิดอัคคีภัยและไฟฟ้า การไม่เผาป่า ตอซังข้าว ข้าวโพดหรือใบอ้อย การป้องกันและดูแลสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอ เพื่อมิให้เป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจและทางเดินอาหาร รวมทั้งการป้องกันและระงับการโจรกรรมทรัพย์สินในช่วงฤดูแล้ง

๑.๗ ร่วมในการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันความขัดแย้งระหว่างประชาชน

๑.๘ จัดทำแนวป้องกันไฟฟ้าและจัดบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันไฟฟ้าตามที่เห็นสมควร

๑.๙ เร่งรัดการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน รวมตลอดถึงการซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้

๒. การดำเนินการขณะเกิดภัย

๒.๑ ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด ประสานสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เพื่อประสานการดำเนินงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ตนเอง และสนับสนุนตามที่จังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร้องขอตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๒ การแจ้งเตือนสถานการณ์ในพื้นที่ โดยให้ความสำคัญในเรื่องการส่งข้อมูล การแจ้งเตือนภัยถึงประชาชนอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และทั่วถึง โดยที่ประชาชนสามารถรับทราบข้อมูล การปฏิบัติงานการดำเนินการของภาครัฐ ช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารถูกต้อง ตลอดจนช่องทางแจ้งข้อมูล การขอรับความช่วยเหลือ บรรเทาทุกข์ จากภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องช่วยเหลือประชาชนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินสำรองจ่ายใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนเป็นลำดับแรก หากไม่เพียงพอ

/ก็อาจจะ...

ก็อาจจะโอนเงินงบประมาณเหลือจ่าย หรือเงินงบประมาณในแผนงาน/โครงการอื่นที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายหรือมีความจำเป็นน้อยกว่าไปตั้งจ่ายเพิ่มเติมได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหากเงินงบประมาณในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยดังกล่าวยังไม่เพียงพออีก ผู้บริหารท้องถิ่นอาจอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมไปช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงินการฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามความจำเป็นในขณะนั้น โดยคำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๒.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดหาน้ำสะอาด เพื่อช่วยเหลือประชาชนในการอุปโภคบริโภค ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ หรือครุภัณฑ์ สำหรับผลิตน้ำสะอาด เพื่อบริการประชาชนโดยไม่คิดมูลค่า และหากหน่วยงานราชการ องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคประชาชน นำน้ำสะอาดหรือเครื่องอุปโภคบริโภคไปแจกจ่ายให้แก่ประชาชน ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ในการดำเนินงาน

๒.๕ ระดมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ทั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่เดิม และได้รับมอบจากส่วนราชการอื่น ๆ หรือภาคเอกชนในพื้นที่ หรือขอยืมจากภาคเอกชนมาใช้ในการให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติราชการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ จัดให้ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนให้ม้งานทำในพื้นที่ เพื่อป้องกันการละทิ้งถิ่นฐานไปหางานทำในเมืองใหญ่ เช่น การจ้างแรงงานราษฎรในการดำเนินการตามโครงการในเขตพื้นที่ ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณไว้ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้ในช่วงฤดูแล้ง หรือประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้ประชาชนผลิตสินค้าให้แก่โรงงาน

๒.๗ ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคก่อนเป็นลำดับแรก แล้วจึงพิจารณาให้การช่วยเหลือประชาชนในด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และการอุตสาหกรรมตามความเหมาะสมต่อไป

๒.๘ ในการให้ความช่วยเหลือน้ำเพื่อการเกษตร หากประชาชนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในการจัดหาสำหรับพืชผลการเกษตรที่ได้เพาะปลูกไปแล้ว ควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นการเร่งด่วนเพื่อป้องกันมิให้ผลผลิตของประชาชนเกิดความเสียหาย โดยให้พิจารณาปริมาณน้ำต้นทุนที่จะต้องเตรียมไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภค ให้เพียงพอตลอดช่วงฤดูแล้งด้วย

๒.๙ หากเกิดอัคคีภัยหรือไฟป่า โรคระบาด หรือโรคติดต่อ อันสืบเนื่องมาจากภัยแล้ง ให้ดำเนินการตามบทบาทอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. การดำเนินการหลังเกิดภัย

๓.๓.๑ เร่งสำรวจความเสียหายจากภัยแล้ง ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนจากคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ/จังหวัด (ก.ช.ภ.อ./ก.ช.ภ.จ.) ตามลำดับ กรณีมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในกรณีฉุกเฉิน และเสนอให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือ กรณีมิได้มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในกรณีฉุกเฉิน

๓.๒ ประสานงานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้การช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ โดยจัดระเบียบและกำหนดพื้นที่การช่วยเหลือตามความจำเป็นเร่งด่วนอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค มิให้เกิดความซ้ำซ้อน

๓.๓ เผื่อระวังเรื่องสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นการป้องกันโรคระบาด และโรคติดต่อที่อาจเกิดขึ้นได้

๓.๔ กำชับยามท้องถิ่น และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการดูแลรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของทางราชการ ประชาชนและผู้ประสบภัย มิให้มีการโจรกรรมและลักขโมย

๓.๕ เร่งฟื้นฟู และส่งเสริมการประกอบอาชีพให้แก่ผู้ประสบภัย โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพ และเป็นการป้องกันการอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่เมืองใหญ่

๔. การรายงานผลการดำเนินการ

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสรุปรายงานสถานการณ์ภัยแล้งปี ๒๕๖๒ ลงในระบบศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลสาธารณภัยด้านน้ำ ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทางเว็บไซต์ <http://nirapai.disaster.go.th/> หัวข้อแบบรายงานภัยแล้ง/ฝนทิ้งช่วง และรายงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นไฟล์ Excel ทาง email : sps-dry@hotmail.com ระบุหัวข้อ "รายงานสถานการณ์ภัยแล้งปี ๒๕๖๒ จังหวัด..." ทุกวันจันทร์ โดยเริ่มรายงานครั้งแรกภายในวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เป็นต้นไป จนกว่าสถานการณ์ภัยแล้งจะเข้าสู่สภาวะปกติ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

ทั้งนี้ ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยแล้ง ขอให้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ประชาชน สถานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
ส่วนส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
โทร. ๐-๒๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๑๓ โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๖๙๓๑
ผู้ประสานงาน นายชำนาญ มีข้า ๐๘ ๑๙๑๐๖๕๑๑

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ..... 1935
วันที่ - 1 ก.พ. 2562
โทร. ๐ ๒๖๓๗ ๓๕๖๒

ส่วนราชการ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย โทร. ๐ ๒๖๓๗ ๓๕๖๒
 ที่ มท ๐๖๒๔ / ๑๕๒๗ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหากภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม และหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๒๔ (บก.ป.ช.)/ว ๗ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒ สั่งการให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด (กอ.ป.จ.) เตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหากภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ รายละเอียดตามสำเนาหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

ในการนี้ เพื่อเป็นการบูรณาการประสานการปฏิบัติ จึงขอได้โปรดแจ้งหน่วยงานในสังกัด เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายชยพล ชิตีศักดิ์)

อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กองพัฒนาและส่งเสริม
เลขรับ 2064
วันที่ ๐๑ ก.พ. ๒๕๖๒
เวลา 17.21 น.

เลขรับ 631
วันที่ 1 ก.พ. ๒๕๖๒
เวลา 14:29

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๖๒๔ (นทป.ช.)/ว ๗

กองบัญชาการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
ถนนอุทองนอก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหายักษ์แล้ง ปี ๒๕๖๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานสถานการณ์ภัยแล้งปี ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ชุด

กรมอุตุนิยมวิทยา ได้คาดหมายลักษณะอากาศของประเทศไทย ราย ๓ เดือน ตั้งแต่เดือน มกราคม - มีนาคม ๒๕๖๒ ว่าปริมาณฝนรวมของประเทศไทยตอนบนจะต่ำกว่าค่าปกติในขณะที่ภาคใต้ มีปริมาณฝนใกล้เคียงค่าปกติ โดยภาคเหนือและภาคกลาง มีปริมาณฝนรวมต่ำกว่าปกติร้อยละ ๒๐ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จะมีปริมาณฝนรวมต่ำกว่าปกติ ร้อยละ ๑๐ และคาดว่าจะเริ่มเข้าสู่ฤดูร้อนประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติพิจารณาแล้ว เพื่อให้การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหายักษ์แล้ง ปี ๒๕๖๒ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทุกจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อม

๑.๑ จัดตั้งคณะทำงานติดตามสถานการณ์ เพื่อทำหน้าที่ติดตามสภาพอากาศ และการจัดการน้ำ โดยมีองค์ประกอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา หน่วยงานด้านอุทกวิทยา (กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมชลประทาน) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษาที่มีผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น เพื่อทำหน้าที่ติดตาม วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ตลอดจนเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับใช้ในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายักษ์แล้งในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที

๑.๒ ปรับปรุงแผนเผชิญเหตุภัยแล้งของจังหวัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และให้จัดประชุมกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอบภ.จ.) เพื่อให้ทุกหน่วยงานรับทราบแนวทางการปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุภัยแล้งของจังหวัด รวมถึงนำบทเรียนจากการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรคจากปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ให้จัดส่งแผนเผชิญเหตุภัยแล้งของจังหวัด ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง ภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พร้อมทั้งส่งในรูปแบบไฟล์เอกสาร Portable Document Format (PDF) ที่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ center.ddpm@gmail.com

๑.๓ มอบหมายส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จัดเตรียมกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลสาธารณภัย เช่น รถยนต์บรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ เป็นต้น ให้มีความพร้อมปฏิบัติงานตามแผนเผชิญเหตุ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมทั้งประสานความร่วมมือกับภาคเอกชน องค์กรสาธารณกุศล ที่มีศักยภาพ ประชาชนจิตอาสา มีส่วนร่วมในการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยแล้ง

๑.๔ ให้อำเภอ...

๑.๕ ให้อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจ ซ่อมแซมแหล่งเก็บกักน้ำ และ
ภาชนะเก็บน้ำกลางให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ และจัดทำแผนการแจกจ่ายน้ำในแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้
ความสำคัญกับหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีระบบประปาเป็นพิเศษ รวมถึงกำหนดจุดแจกจ่ายน้ำกลาง เพื่อการอุปโภค
บริโภคบริเวณสถานที่ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้

๑.๕ ตรวจสอบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งด้านการเกษตร ตามแผนเตรียมความพร้อมเพื่อลด
ความเสี่ยงจากภัยแล้งด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๑/๖๒ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และบูรณาการ
หน่วยงานระดับพื้นที่ในการติดตาม เฝ้าระวัง ตลอดจนเตรียมความพร้อม โดยการติดตั้งเครื่องจักรกลสาธารณภัย
ในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งไว้เป็นการล่วงหน้า สำหรับใช้แก้ไขปัญหาอย่างทันท่วงที พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินงาน
ตามแผนการจัดสรรน้ำ แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม
กับสถานการณ์ในพื้นที่

๑.๖ สร้างการรับรู้ให้กับประชาชน ถึงมาตรการการบริหารจัดการน้ำของภาครัฐที่
ประชาชนสามารถเข้าใจ และเข้าถึงได้ง่าย การรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประหยัดน้ำ เช่น การจัดหา
ภาชนะเก็บกักน้ำ การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรอย่างประหยัด ถูกวิธี ถูกสุขลักษณะ

๒. เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด พร้อมทั้งให้อำเภอ/องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ/ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นขึ้น โดยให้ศูนย์ฯ ดังกล่าว
เป็นศูนย์กลางในการบูรณาการการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ
และแบ่งมอบหน้าที่การปฏิบัติให้เกิดความชัดเจนและเป็นไปตามระบบบัญชาการเหตุการณ์

๒.๒ การแจ้งเตือนสถานการณ์ในพื้นที่ โดยให้ความสำคัญในเรื่องการส่งข้อมูลการแจ้ง
เตือนภัยถึงประชาชนอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และทั่วถึง โดยที่ประชาชนสามารถรับทราบข้อมูลการปฏิบัติงาน
การดำเนินการของภาครัฐ ช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ตลอดจนช่องทางการแจ้งข้อมูล การขอรับ
ความช่วยเหลือ บรรเทาทุกข์ จากภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓ ให้ฝ่ายปกครองร่วมกับฝ่ายทหารในพื้นที่ สอดส่อง ทำความเข้าใจ และให้ความ
ช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน โดยเฉพาะกรณีการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
และน้ำเพื่อการเกษตร ระมัดระวังอย่าให้เกิดปัญหาความขัดแย้งจากกรณีการแย่งชิงน้ำ หรือการนำประเด็น
การขาดแคลนน้ำมาใช้จัดตั้งกลุ่มมวลชนเพื่อสร้างสถานการณ์ความขัดแย้ง

๒.๕ มอบหมายหน่วยงานที่มีศักยภาพในพื้นที่ ในการบรรเทาความเดือดร้อน
ของประชาชน เช่น การแจกจ่ายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การสูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติไปยังแหล่งน้ำ
เพื่อการผลิตน้ำประปา แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร หรือขอรับการสนับสนุนเครื่องจักรกลสาธารณภัย
จากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต หน่วยทหาร หน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม กระทรวงคมนาคม กรมชลประทาน เป็นต้น

๒.๕ ประสานกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจัดทำ
ฝนหลวงในพื้นที่เมื่อสภาวะอากาศเอื้ออำนวย

๒.๖ เมื่อจังหวัดประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งของจังหวัด
ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
พ.ศ.๒๕๕๖ แล้ว ให้เร่งสำรวจความเสียหาย และพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งตามระเบียบ
หลักเกณฑ์ และแนวทางที่กำหนดอย่างเคร่งครัด โดยให้ดำเนินการอย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และเป็นธรรม

๒.๗ ดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคระบาดที่มักเกิดในช่วงฤดูแล้ง เช่น อหิวาตกโรค โรคอุจจาระร่วง และโรคอาหารเป็นพิษ โดยจัดหน่วยแพทย์และสาธารณสุขเคลื่อนที่ เพื่อดูแลรักษาสุขภาพของประชาชน ตลอดจนสนับสนุนการจัดหาแหล่งน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค และให้ความรู้ในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม และถูกสุขอนามัยกับประชาชน

๒.๘ กำหนดแผนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่พบบ่อยในช่วงฤดูแล้ง เช่น กรณีการลักขโมยเครื่องสูบน้ำ เครื่องมืออุปกรณ์ และผลผลิตทางการเกษตรของประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง เป็นต้น เพื่อลดการซ้ำเติมปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

๓. การสรุปสถานการณ์ภัยแล้ง และการให้ความช่วยเหลือที่ได้ดำเนินการแล้วในด้านต่าง ๆ ให้สรุปรายงานลงในระบบศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลสาธารณภัยด้านน้ำ ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทางเว็บไซต์ <http://nirapai.disaster.go.th/> หัวข้อแบบรายงานภัยแล้ง/ฝนทิ้งช่วง ทุกวันจันทร์ โดยเริ่มรายงานครั้งแรก ในวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เป็นต้นไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

อนึ่ง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ ถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ทุกจังหวัดต้องให้ความสำคัญ และดำเนินการโดยเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย

โทรศัพท์ ๐-๒๖๓๗-๓๕๖๐

โทรสาร ๐-๒๖๔๑-๗๔๕๘

